

STATUTÁRNÍ MĚSTO LIBEREC

Projekt Statutární město Liberec – Zdravé město

^ Liberec

Plán zlepšování místní Agendy 21 pro rok 2019

Zpracoval: [REDACTED], projektový manažer, odborný garant a koordinátor MA21,
Monika Klemšová, koordinátorka MA21, oddělení rozvojové koncepce,
odbor strategického rozvoje a dotací

Zdravé město

Zdravé město WHO je mezinárodní projekt, který byl iniciován a je dále od roku 1988 podporován a rozvíjen OSN. Jde o aktivní hnutí municipalit v Evropě, které na regionální úrovni realizuje zásady dokumentů OSN.

V rámci Evropy je do projektu zapojeno 1400 Zdravých měst.

Hlavní cíl iniciativy je zdůrazňovat význam zdraví v rámci sociální a ekonomické agendy místních samospráv. Zdraví je problematika společná všem sektorům a místní samosprávy mají jedinečnou vedoucí pozici se schopností chránit a podporovat zdraví svých občanů – a tím kvalitu jejich života.

Hlavní cíle projektu:

- zdůrazňovat význam zdraví v rámci sociální a politické agendy měst,
- podporovat iniciativy a aktivity pro zdravý a udržitelný rozvoj na lokální úrovni zdůrazňující zdraví, rovnost ve zdraví, principy Evropské strategie na dosažení zdraví pro všechny a Zdraví 2020,
- podporovat mezisektorovou a participativní politiku týkající se zdraví,
- sdílení zkušeností, dobré praxe, znalostí a metod využitelných ve všech městech Evropy
- podporovat solidaritu, spolupráci a vazby mezi evropskými městy a sítěmi lokálních organizací a agentur zabývajících se problematikou rozvoje měst
- zvyšovat počet členů Evropské sítě WHO.

Národní síť zdravých měst ČR je zastřešující asociací pro zdravá města, obce a regiony. Je certifikovaná ze strany Světové zdravotní organizace jako kvalitní realizační platforma v rámci ČR. Síť představuje pro členy možnost sdílení zkušeností a dobré praxe v nejrůznějších oblastech jejich rozvoje.

Posláním asociace je propojovat municipality a odborné organizace v České republice ke spolupráci v systematické podpoře zdraví a kvality života a k aktivnímu uplatňování udržitelného rozvoje na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni.

NSZM ČR má v současné době 130 členů, s regionálním vlivem na 2 160 měst a obcí, ve kterých žije 5,418 milionu obyvatel (52 % populace ČR).

Místní Agenda 21

Místní Agenda 21 představuje program konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí do praxe principy trvale udržitelného rozvoje při zohledňování místních specifik. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě. Vychází z dokumentu Agenda 21, který byl přijat v roce 1992 na Summitu Země v Rio de Janeiru v souvislosti s debatou, jak systematicky směřovat k udržitelnému rozvoji. Hlavní roli v procesu MA21 hraje místní samospráva a státní správa, protože veřejná správa je subjektem, který iniciuje spolupráci s ostatními subjekty.

MA21 představuje proces zvyšující kvalitu života ve všech směrech, který je naplňován prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování, zapojováním veřejnosti a využíváním všech dosažených poznatků o udržitelném rozvoji.

Významným faktorem ovlivňující úspěšnost uplatňování principů MA21 je kvalitní veřejná správa, která má být založena na otevřenosti, zodpovědnosti a efektivnosti institucí, na účasti veřejnosti na rozhodovacích a dalších procesech; zahrnuje transparentnost, bezúhonnost, vhodný management, efektivní a dostupné služby, partnerství mezi sektory a neustálý rozvoj institucí veřejné správy. Přijímané strategie na mezinárodní či národní úrovni by měly mít jasnou spojitost s konkrétními aktivitami úřadů územní veřejné správy.

Principy MA21 jsou zakotveny ve strategických dokumentech na národní úrovni (Koncepte podpory místní Agendy 21 v ČR na období 2012–2020, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR na období 2010–2030), i na úrovni regionální (například Strategie udržitelného rozvoje Libereckého kraje 2006–2020) a na úrovni místní (v aktualizaci Strategie rozvoje statutárního města Liberec na roky 2014–2020 jsou tyto principy zakotveny).

Zdravé město Liberec

Statutární město Liberec vstoupilo do Národní sítě Zdravých měst ČR v roce 2013. Zastupitelstvo města schválilo členství na svém zasedání dne 25. 4. 2013 a současně se přihlásilo k podpisu Deklarace Zdravého města.

Vzhledem k dlouhodobě neobsazené pozici koordinátora MA21 a v důsledku toho nerealizování některých aktivit potřebných k naplnění Kritérií MA21 kategorie C se posunulo město do kategorie D.

Pracovní skupina pro místní Agendu 21 při Radě vlády pro udržitelný rozvoj schválila v prosinci 2018 Kritéria MA21 a Pravidla hodnocení pro rok 2019 a provedla některé zásadní změny. **Nově je povinné k roční pravidelné zprávě o MA21 připojit plán zlepšování pro následující rok.**

Plán zlepšování uvádí, jakého zlepšení by mělo být v daném roce v rámci Zdravého města a MA21 dosaženo (v souladu s Kritérii MA21). Součástí plánu jsou nejen cíle zlepšení, ale také termín plnění, odpovědní řešitelé a ukazatele úspěšnosti realizace.

Do plánu se nezačleňují veškeré aktivity, ale pouze klíčové činnosti v rámci Zdravého města a MA21, dále pak činnosti, které se oproti předchozímu roku zavádějí nově, případně již zavedené aktivity, které se dále rozvíjí a inovují. Je však možno evidovat i další typové aktivity, které se každoročně opakují.

Cíle pro rok 2019

Cílem pro rok 2019 je stabilizovat se v kategorii D podle MA21.

Opatření pro rok 2019

I. Organizační struktura MA21

Aktuální stav:

V říjnu 2018 se konaly komunální volby, které změnily obsazení vedení města Liberce. Tím pozbyl funkce zodpovědného politika MA21 Mgr. Jan Korytář. Od prosince roku 2017 do října 2018 nebyl ustanoven koordinátor MA21. Poté byl koordinátorem pověřen Martin Vaněk. Komise pro MA21 byla tedy dlouhodobým neobsazením pozic indisponována.

Cíle pro rok 2019:

Vybrat a oficiálně obsadit funkci zodpovědného politika pro MA21 a Zdravé město, obsadit pozici koordinátora pro MA21 a Zdravé město.

Odpovědnost: Rada města Liberec, Zastupitelstvo města Liberec

II. Ustanovení orgánu Rady města pro sledování postupu MA21

Aktuální stav:

Vzhledem k odchodu specialisty pro práci s veřejností, specialisty aktivit MA21, neobsazené pozici koordinátora MA21 a konání komunálních voleb proběhly v roce 2018 pouze 2 setkání Komise pro místní Agendu 21. S ukončením mandátu předchozí rady města a nástupem rady nové byla činnost předchozí komise ukončena.

Cíle pro rok 2019:

Cílem je ustanovení nové Komise pro MA21 .

Odpovědnost: Rada města Liberec

III. Aktualizace webové stránky s informacemi o MA21

Aktuální stav:

V roce 2017 vznikla webová sekce pro uveřejňování informací týkající se MA21, NSZM a projektu Statutární město Liberec – Zdravé město Liberec a místní Agenda 21 na adrese: <http://liberec.cz/cz/prakticke-informace/zdravemesto/>. Během roku 2017 došlo k dokončení úprav na webových stránkách SML, aby byly uživatelsky přívětivější a zájemci se v nich lépe orientovali. Teprve v říjnu 2018 byl tento web koordinátorem aktualizován a doplněn.

Cíle pro rok 2019:

Pro rok 2019 je důležité průběžně tyto informace a aktivity aktualizovat. Zároveň budeme koordinovat stránky Zdravého města Liberec s facebookovou stránkou Zdravého města Liberec, aby docházelo k větší návštěvnosti těchto serverů, tedy lepšímu šíření informací mezi občany. Stanovit periodicitu aktualizace.

Odpovědnost: Koordinátorka, tiskové oddělení města

IV. Plánování s veřejností

Aktuální stav:

V roce 2018 proběhlo díky projektu „Zefektivnění strategického plánování a rozvoj MA21 statutárního města Liberec“ Veřejné fórum 2018 a v rámci připravovaného projektu „Regenerace sídlišť“ například veřejné projednání I. etapy Revitalizace ulice Vlnařská.

Cíle pro rok 2019:

Cílem pro rok 2019 je realizace minimálně 2 veřejných projednání, kde budou zástupci města projednávat s veřejností investice, které se týkají obyvatel nebo projednávat důležité projekty. Dále je cílem informování občanů o aktuálním stavu řešení věcí a získání zpětné vazby a návrhů na řešení ze strany veřejnosti.

Odpovědnost: Koordinátorka, zodpovědný politik, Rada města Liberec

V. Uveřejňování zpráv o MA21 v místních/regionálních/celostátních médiích

Aktuální stav:

V roce 2018 proběhla osvětová akce zažít Liberec jinak, Uklid'me Česko a několik osvětových kampaní, například Evropský týden mobility a Den Země. K akcím byly v médiích uveřejněny články. Kromě těchto témat byl zveřejněn také například článek k plánovanému bikesharingu v Liberci.

Cíle pro rok 2019:

Cílem bude dle kritéria MA21 v kategorii D, úspěšně uveřejnit alespoň 4 zprávy v médiích.

Odpovědnost: Specialista pro zapojování veřejnosti, koordinátorka, tiskové oddělení

VI. Společné zapojení zástupců veřejné správy, občanského sektoru a podnikatelského sektoru

Aktuální stav:

V roce 2018 proběhla osvětová kampaň Evropský týden mobility. Podařilo se v ní propojit všechny sektory a podílet se společně na kampani, která se snažila přesvědčit veřejnost o vhodnějších, zdravějších a ekologičtějších alternativách přepravy v souladu s udržitelným rozvojem. Ukázala všem věkovým kategoriím občanů, že osobní automobily nejsou jedinou variantou přepravy v rámci města a jeho okolí.

Cíle pro rok 2019:

Cílem je minimálně 1 společná aktivita se zapojením všech tří sektorů za rok.

Odpovědnost: Koordinátorka

VII. Pořádání osvětových kampaní k udržitelnému rozvoji pro veřejnost

Aktuální stav:

V roce 2018 proběhlo více osvětových kampaní k udržitelnému rozvoji. Jednalo se například o Den Země, Den vody, Česko proti chudobě, Mezinárodní den podpory obětem násilí a další.

Cíle pro rok 2019:

Cílem je realizace alespoň jedné kampaně za rok ve spolupráci s Libereckým krajem.

Odpovědnost: Koordinátorka

VIII. Realizace osvětových akcí k tématu udržitelného rozvoje a MA21 pro politiky a zaměstnance magistrátu

Aktuální stav:

V roce 2018 neproběhla žádná akce tohoto typu.

Cíle pro rok 2019:

V roce 2019 je třeba realizovat alespoň jednu akci, která by prostřednictvím kvalifikovaného lektora zajistila osvětu a odborné vysvětlení smyslu a principů udržitelného rozvoje, Zdravého města a místní Agendy 21 pro politiky a jednu pro zaměstnance MML, případně i KÚ LK.

Odpovědnost: Koordinátorka, zodpovědný politik

IX. Schválení Výroční zprávy 2018 a Plánu zlepšování MA21 2019 Zdravého města Liberec Radou města

Aktuální stav:

Dne 20. 3. 2018 Rada města Liberce schválila Plán zlepšování MA21 na rok 2018 a vzala na vědomí Výroční zprávu Zdravého města za uplynulý rok 2017.

Cíle pro rok 2019:

Schválení Plánu zlepšování MA21 na rok 2019 a Výroční zprávy Zdravého města za rok 2018 Radou města. Oba dokumenty dostane Zastupitelstvo města pro informaci.

Odpovědnost: Zodpovědný politik, koordinátorka, Rada města Liberec, Zastupitelstvo města Liberec

X. Vzdělávání koordinátora na akreditovaných školeních

Aktuální stav:

Téměř po celý rok 2018 nebyl ustanoven koordinátor MA21. Po obsazení funkce došlo pouze k účasti na jedné – Podzimní škole NSZM.

Cíle pro rok 2019:

Účast na 2 až 3 vzdělávacích kurzech Národní sítě Zdravých měst, a to na Jarní škole Zdravých měst, Letní škole Zdravých měst a případně také Podzimní škole Zdravých měst.

Odpovědnost: Koordinátorka